

...

A KÚRIA

mint felülvizsgálati bíróság

v é g z é s e

Az ügy száma: Kfv.V.37.105/2026/2.

A tanács tagjai: dr. Márton Gizella a tanács elnöke

dr. Stefancsik Márta előadó bíró

dr. Darák Péter bíró

dr. Demjén Péter bíró

Ságiné dr. Márkus Anett bíró

A felperes: felperes1

(cím1)

A felperes képviselője: dr. Muhi Erika ügyvéd

(cím2)

Az alperes: Budapest Főváros Kormányhivatala XVII. Kerületi Hivatala

(cím3)

Az alperes képviselője: dr. Kovács Norbert kamarai jogtanácsos

A per tárgya: gyámügyben hozott határozat elleni közigazgatási per

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: az alperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: Fővárosi Törvényszék

2025. november 20. napján kelt

16.K.702.593/2025/7. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria az alperes felülvizsgálati kérelmének befogadását megtagadja.

A végzés ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes egyedüli örökbefogadóként 2020. december 17-én kérelmet terjesztett elő a gyermekvédelmi szakszolgálatnál az örökbefogadásra való alkalmassága megállapítása iránt, melyben legfeljebb 3 éves, egészséges vagy egészségi problémával küzdő gyermek örökbefogadását vállalta. A felperes rendezett személyi és anyagi körülmények között, azonos nemű párjával él egy háztartásban.

[2] Az Országos Gyermekvédelmi Szakszolgálat területi szerve (a továbbiakban: TEGYESZ) a beszerzett környezettanulmány alapján, a klinikai-mentálhigiénés szakpszichológus a felperes örökbefogadásra alkalmasságát javasolta, illetve véleményezte.

[3] Az alperes 2021. október 11-én kelt szám számú határozatában (a továbbiakban: első határozat) megállapította, hogy a felperes örökbefogadásra alkalmatlan, ezzel egyidejűleg az alkalmassá nyilvánítás iránti kérelmét elutasította. A felperes keresete alapján eljáró elsőfokú bíróság a 2022. május 9. napján kelt 22.K.706.809/2021/9. számú ítéletével az alperes 2021. október 11-én kelt szám számú határozatát megsemmisítette, és az alperest új eljárásra kötelezte, mert megállapította, hogy az alperes nem tett eleget indokolási kötelezettségének, a határozat érdemi indokolása mindössze egy mondatban merül ki: „a kérelmező örökbefogadásra alkalmasságának megállapítása mind az Alaptörvénnyel, mind a kereszteny

kultúrán alapuló értékrend szerinti nevelés elvével összeegyeztethetetlen”.

[4] Az első megismételt eljárás során a TEGYESZ ismét támogató új javaslatot tett, továbbá a kirendelt új klinikai- és mentálhigiénés felnőtt- és gyermek szakpszichológus, majd a kirendelt Egészségügyi Tudományos Tanács Egészségügyi Területen Működő Igazságügyi Szakértői Testület (a továbbiakban: szakértői testület) is a felperes alkalmasságát véleményezte, ennek ellenére az alperes 2023. július 3. napján kelt szám2 számú határozatában (a továbbiakban: második határozat) a felperest örökbefogadásra alkalmatlannak minősítette, a kérelmét elutasította. Az alperes második határozatát az elsőfokú bíróság a 2023. november 29. napján meghozott 16.K.702.850/2023/6. számú ítéletével (a továbbiakban: második ítélet) megsemmisítette, az alperest új eljárás lefolytatására kötelezte, mert megállapította, hogy az alperes nem tett eleget a bíróság új eljárásra szóló iránymutatásainak.

[5] A másodszorra megismételt eljárásban az alperes a 2024. május 17. napján meghozott szám3 számon ismét kérelmet elutasító határozatot hozott, amelyben megállapította, hogy a határozat véglegessé válását követő 1 éven belül új eljárás nem indítható (a továbbiakban: harmadik határozat), amelyet az elsőfokú bíróság a 2025. február 4. napján kelt 20.K.703.145/2024/5. számú ítéletével (a továbbiakban: harmadik ítélet) megsemmisített és az alperest új eljárás lefolytatására kötelezte. Iránymutatása szerint a megismételt eljárás során az alperesnek értékelnie kell a környezettanulmányban írtakat, a pszichológusi véleményt, a szakvéleményeket és az illetékes szakszolgálat javaslatát. A bizonyítékokat egymással össze kell vetni, és azokat mérlegelni szükséges az eddig meghozott ítéletek indokolásában rögzítettek figyelembevételével.

[6] A harmadszorra megismételt eljárásban – a felperes személyes körülményeinek változatlanságára vonatkozó nyilatkozatának beszerzését követően – a 2025. május 7. napján kelt szám4 számú negyedik határozatával (a továbbiakban: keresettel támadott határozat) ismét elutasító döntést hozott.

[7] Határozatát a Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 4:119. § (1), (5) bekezdésére, 4:122. § (1) bekezdésére, a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) 38. § (3) bekezdésére, 39. § (1) bekezdésére, az Alaptörvény L) cikk (1) bekezdésére, R) cikkére alapította.

[8] Indokolása szerint a felperes kérelmét – a benyújtásának időpontjára figyelemmel – a Gyer. 184. § (1) bekezdése alapján a Gyer. 2021. február 28-án hatályos rendelkezései szerint kellett elbírálnia. Kifejtette, hogy az örökbefogadás során az a cél, hogy a gyermek a legjobb körülmények közé kerüljön, elsősorban tradicionális családba, amelyben – az Alaptörvény L. cikkében megfogalmazottak szerint – „az apa férfi, az anya nő”. A felperes azonos nemű párjával él párkapcsolatban egy háztartásban. A gyermek így a - az örökbefogadási eljárás

sikeres lefolytatását követően - két azonos nemű személy párkapcsolatának háztartásába fog kerülni. A gyermek életében a család az elsődleges szocializációs színtér, így tanulja meg a szerepek státuszértékét, a szolidaritást, a kölcsönösséget, a szokásokat és a viselkedéskultúrát. A felperes párja is férfi, ebből adódóan nem tudnak mintát adni a leendő örökbefogadandó gyermeknek a „női nemű szerepek szocializációjában”. A homoszexualitását nyíltan vállaló felperes általi örökbefogadás hatásai a gyermek pszichológiai fejlődésére, jövőbeli életére nem egyértelműek. A felperes személyisége, anyagi körülményei, a környezettanulmány, a pszichológiai vélemény és az orvosi vizsgálat tanúsága szerint megfelelőek, örökbefogadásra azonban ennek folytán mégsem alkalmas.

A jogerős ítélet

[9] Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletével az alperes keresettel támadott határozatát megváltoztatta és megállapította, hogy a felperes alkalmas 1 év 6 hónap és 4 éves kor közötti egészséges, vagy egészségi problémával küzdő bármilyen nemű gyermek örökbefogadására.

[10] Indokolása szerint az alperes a keresettel támadott határozatát a bíróság által elrendelt megismételt eljárásban hozta, amelyben a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 97. § (4) bekezdése alapján valamennyi bírósági ítéletben foglaltaknak megfelelően kellett döntését meghoznia. Ennek értelmében az volt a feladata, hogy a már rendelkezésre álló bizonyítékokat (környezettanulmány, pszichológiai vélemény, igazságügyi szakértői vélemény, szakértői testület szakvéleménye, TEGYESZ javaslata) egyenként, majd egymással összevetve értékelje, másrészt döntését lássa el érdemi indokolással.

[11] Rögzítette, hogy a bíróság a Kp. 90. § (2) bekezdése értelmében – a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel – a közigazgatási cselekményt akkor is megváltoztatja, ha a) az ügy természete azt megengedi és b) a megismételt eljárásban a közigazgatási szerv – azonos jogi vagy tényhelyzet alapján – a bíróság jogerős ítéletével ellentétes cselekményt tett.

[12] Megállapította, hogy a Gyer. 39. § (2a) bekezdés b) pontja szerint, ha a gyermekvédelmi szakszolgálat a Ptk. 4:121. § (4) bekezdése alapján egyedül örökbe fogadni szándékozó személy örökbefogadásra való alkalmasságának megállapítására tett javaslatot, és a gyámhivatal – az (1) bekezdésben foglalt, a gyermekvédelmi szakszolgálat által megküldött dokumentumok, az örökbe fogadni szándékozó személy és a vele egy háztartásban élő nagykorú személyek meghallgatása, valamint szükség szerint környezettanulmány, az Országos Gyermekvédelmi Szakértői Névjegyzék gyermekek, illetve a gyámhatósági eljárásban érintett személyek személyiségvizsgálata szakterületén szakértői tevékenységet végző, pszichológus végzettségű szakértő véleménye és egyéb bizonyítékok alapján – a gyermekvédelmi szakszolgálat javaslatával nem ért egyet, alkalmatlanságot megállapító döntést hoz. Már első ítéletének [16] bekezdésében kifejtette a Ptk. 4:120-4:122. §-ának elhatárolására irányuló értelmezését (ami a megismételt eljárásokban az alperes által vitássá nem tehető), és rámutatott arra, hogy az örökbefogadásra való alkalmasság vizsgálatára irányuló eljárás elkülönül magától az örökbefogadás engedélyezésére irányuló eljárástól.

Elsőként az örökbefogadásra alkalmasságról kell dönten, csak ezt követően jöhet szóba a konkrét személyek közötti örökbefogadás engedélyezésére irányuló eljárás. Az alperesnek nem az örökbefogadás engedélyezése kapcsán kellett határozatot hoznia, hanem a felperes egyedül örökbe fogadni szándékozó személyként való alkalmasságáról kellett döntenie, és az általa előterjesztett kérelem alapján az ezzel összefüggésben felhívott jogszabályi rendelkezések pedig egyértelműen nem tartalmazznak az egyedül örökbe fogadni szándékozó személy családi állapotát érintő korlátozásokat. Az, hogy a felperes konkrét családi körülményei alkalmasak-e a gyermek örökbefogadására, abban az esetben vizsgálható részletesebben, ha már van olyan gyermek, akinek a vonatkozásában ténylegesen lehet az örökbefogadás engedélyezéséről határozni. Leszögezte, hogy az örökbefogadásra alkalmasság megállapítására irányuló eljárás az örökbefogadó személyét érintő vizsgálatot feltételez, míg az örökbefogadás engedélyezése során az örökbefogadott gyermek személye és körülményei vizsgálatának van jelentősége. Az örökbefogadás engedélyezésére tartozó tények és körülmények vizsgálata nem képezheti az örökbefogadásra való alkalmassági eljárás tárgyát, utóbbiban a kérelmező személyiségét és körülményeit kell értékelni.

[13] Az alperes a bírósági ítéletekben kifejtettekkel szemben a keresettel támadott határozatában következetesen az örökbe fogadandó gyermek szemszögéből vizsgálta a feltárt körülményeket és a rendelkezésére álló bizonyítékokból tévesen vonta le azt a következtetést, hogy a felperes személyisége és körülményei alapján örökbefogadásra alkalmatlan.

[14] A TEGYESZ javaslatból megállapítható, hogy a felperes örökbefogadásra való alkalmassága tekintetében a szakszolgálat nem azonosította a felperes személyét illető olyan tény, amely örökbefogadásra való alkalmasságát kizárná, mint ahogy a pszichológiai vélemény, az igazságügyi szakértői vélemény és a szakértői testület szakvéleménye sem. A felperes az örökbefogadásra felkészítő tanfolyamot elvégezte, az örökbefogadásra felkészült, iskolai végzettsége előnyt jelenthet a gyermek gondozásában, szerető család veszi körül, lakókörülményei megfelelőek, megélhetése biztosított. Rámutatott, hogy az örökbefogadásra vonatkozó jogszabályok egyike sem tartalmaz olyan rendelkezést, amely szerint az, hogy valaki saját neméhez vonzódik, eleve kizárná őt az örökbefogadásra alkalmas személyek közül. A felperest hátrány érte azzal, hogy a határozat egyértelműen tartalmazza, hogy a kérelme szexuális irányultsága miatt került elutasításra, azaz az alperes az egyenlő bánásmód követelményét nem tartotta meg.

A felülvizsgálati kérelem

[15] Az alperes a jogerős ítélettel szemben felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, amelynek a befogadását a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján kérte.

[16] Befogadás iránti kérelmében előadta, hogy a gyermeket egyedül örökbe fogadni szándékozó személy örökbefogadásra alkalmasságáról az arra hatáskörrel és illetékességgel rendelkező gyámhivatal mérlegelési jogkörében dönt. Álláspontja szerint a keresettel támadott határozat bíróság általi megváltoztatásának a Kp. 90. § (2) bekezdésében meghatározott feltételei nem álltak fenn, mert a gyámhivatal a támadott döntését 2025. május

7. napján, a bíróság ítéletét 2025. november 20. napján hozta meg. Mivel a keresettel támadott döntése és az ítélet megszületése között eltelt hét hónap alatt a felperes alkalmasságára vonatkozó körülmények lényegesen változhattak, a bíróság kizárólag akkor változtathatta volna meg a közigazgatási határozatot, ha az eltelt időszakot figyelembe véve hivatalból bizonyítási eljárást folytatott volna le. Mindemellett előadása szerint az ítéletben foglaltakkal nem ért egyet, és „az egyedül örökbefogadni szándékozó személy örökbefogadásra való alkalmasságának megállapítása tárgyában olyan precedensértékű elvi jogkérdést vet fel, amelyben a Kúria még nem foglalt állást”.

A Kúria döntése és jogi indokai

[17] A felülvizsgálati kérelem befogadásának feltételei – az alábbiak szerint – nem állnak fenn.

[18] A Kp. 118. § (1) bekezdése szerint a Kúria a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha

a) az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata

aa) a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása,

ab) a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége,

ac) az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége,

ad) a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére

kiható egyéb eljárási szabályszegés, illetve

b) a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés miatt indokolt.

[19] A Kp. 117. § (4) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni a kérelem befogadhatóságának okát, azonban annak fennállását bizonyítani és azt – a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti kivételével – részletesen indokolni nem kell. A 118. § (1) bekezdés b) pontja szerinti ok esetében meg kell jelölni azt a közzétett kúriai határozatot és annak azt a részét, amelytől a felülvizsgálni kért határozat jogkérdésben eltér. A fél által megjelölt befogadhatósági okhoz a bíróság nincs kötve.

[20] A felperes felülvizsgálati kérelmének befogadását a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján kérte.

[21] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjának alapján a joggyakorlat egységének biztosítása érdekében a felülvizsgálati kérelem befogadására akkor kerülhet sor, ha a jogerős ítélet olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban a Kúria még nem foglalt állást, feltéve hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat nem egységes, vagy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn [7/2023. Jogegységi határozat], míg a joggyakorlat továbbfejlesztése céljából a befogadás akkor indokolt, ha az egységes bírói gyakorlatnak a befogadási kérelemben megfogalmazott elvi okból történő változtatása indokolt lehet, vagy olyan új elvi jelentőségű jogkérdés merült fel, amely a Kúria állásfoglalását igényli.

[22] A Kúria a felülvizsgálati eljárásban nem a kereseti kérelem ismételt elbírálását, hanem az ügy kapcsán a felülvizsgálati kérelemben felvetett jogkérdést bírálja el.

[23] A Kúria megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az alap és három, bírósági ítélet alapján lefolytatott gyámhatósági eljárás alapján hozott közigazgatási határozatot – élve a Kp. 90. § (2) bekezdésében biztosított jogkörével – azért változtatta meg, mert az alperes a bíróság megismételt eljárásra vonatkozó, a részére kötelező iránymutatását figyelmen kívül hagyva nem indokolta meg, hogy a felperes alkalmasságát alátámasztó bizonyítékok ellenére milyen, az alkalmasság megítélése szempontjából meghatározó okból utasította el a felperes 2020. december 17-én előterjesztett kérelmét. Az elsőfokú bíróság részletesen megindokolta döntését mind a megváltoztató jogkör gyakorlását, mind a felperes alkalmasságát illetően. A per tárgyat képező egyedi ügy mikénti elbírálása, a kérelmező személy örökbefogadásra való alkalmassága nem elvi jelentőségű jogkérdés, ezért a jogerős ítélet alapján a jogegység megbomlásának veszélye, illetve továbbfejlesztésének szükségessége fel sem merülhet, ezért a felülvizsgálati kérelem befogadására a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján nincs törvényes lehetőség.

[24] A Kúria a befogadási okokhoz nincs kötve, ezért vizsgálta, hogy a felülvizsgálati kérelem befogadása egyéb okból indokolt-e.

[25] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontja alapján, a jogkérdés társadalmi jelentősége miatt a Kúria a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha az eldöntendő jogi probléma a jogalanyok széles körét érinti, míg a felvetett jogkérdés különleges súlya akkor indokolja a befogadást, ha a vizsgálandó jogkérdés az egyedi ügyön túlmutat, az nagy számban előforduló új típusú ügyben merült fel [Kfv.I.35.202/2023/3.; Kfv.V.35.148/2024/2.; Kfv.III.45.011/2024/4.]. A befogadás ezekben az esetekben is csak akkor indokolt, ha a Kúria az adott jogkérdésben korábban még nem foglalt állást közzétett ítélezési gyakorlatában. Egy adott személy örökbefogadásra való alkalmasságának megítélése nem vet fel társadalmi jelentőségű vagy kiemelt súlyú jogkérdést, így az alperes felülvizsgálati kérelmének

befogadása a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontja alapján nem indokolt.

[26] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja és b) pontja szerinti befogadási ok tekintetében a felet a Kp. 117. § (4) bekezdése alapján részletes indokolási kötelezettség terheli, amely hiányában a felülvizsgálati kérelem befogadásának vizsgálatára nincs törvényes lehetőség.

[27] A Kúria a Kp. 118. § (1) bekezdés ac) alpontja szerinti befogadási okot sem észlelt.

[28] Mindezek alapján a Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadását a Kp. 118. § (2) bekezdése alapján megtagadta.

A döntés elvi tartalma

[29] A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadja, ha a fél a felülvizsgálati kérelemben nem vet fel elvi jelentőségű jogkérdést.

Záró rész

[30] A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadásának megtagadásáról a Kp. 118. § (2) bekezdése alapján tárgyaláson kívül határozott.

[31] Az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdés a) pontja alapján illetékmentes.

[32] A végzéssel szembeni további felülvizsgálat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2026. március 5.

dr. Márton Gizella a tanács elnöke s.k.

dr. Stefancsik Márta előadó bíró s.k.

dr. Darák Péter bíró s.k.

dr. Demjén Péter bíró s.k.
s.k.

Ságiné dr. Márkus Anett bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő